

آیین نامه رعایت و حمایت از حقوق مالکیت معنوی بین‌المللی منابع دیجیتالی

سهولت دسترسی به شبکه جهانی وب، موجب افزایش تولید منابع در قالب دیجیتال شده است. کتابخانه‌ها نیز همگام با این حرکت، به فراهم سازی و دسترس پذیری منابع دیجیتال اقدام کرده‌اند. ایجاد، انتشار، استفاده و به کارگیری مجدد منابع دیجیتال بسیار آسان‌تر و سریع‌تر از فراهم آوری منابع چاپی است. این امر در کنار مزایای خود، موجب استفاده غیرقانونی از منابع دیجیتال را فراهم کرده است. در واقع ماهیت محیط دیجیتال، امکان دسترسی غیرمجاز به منابع را افزایش داده و آنها را در مقابل انواع خطرات، آسیب‌پذیر می‌سازد. تکثیر غیرمجاز منابع دیجیتال، حقوق نویسندگان و سایر صاحبان اثر را تحت تأثیر قرار می‌دهد. حفاظت از منابع در محیط اینترنت در واقع حمایت از تلاش‌های نویسندگان و حمایت از توسعه ی مالکیت معنوی است. به همین دلیل، کتابخانه‌های دانشگاه علوم پزشکی ارومیه، خود را به مقید به رعایت حقوق مالکیت معنوی بین‌المللی منابع دیجیتالی می‌داند. کتابخانه ی دیجیتال دانشگاه علوم پزشکی ارومیه، تمامی کاربران خود را دعوت به رعایت و حمایت از این قوانین کرده و در صورت مشاهده‌ی فعالیت غیرمجاز، طبق مقررات با آن برخورد خواهد کرد. مهمترین این قوانین به شرح زیر است:

حق دسترسی به منابع دیجیتال: استفاده از منابع خریداری شده که از طریق کتابخانه ی دیجیتال دانشگاه علوم پزشکی ارومیه دسترس پذیر است، مختص کاربران دانشگاه علوم پزشکی ارومیه است. کاربران این دانشگاه، مجاز به در اختیار گذاشتن اطلاعات کاربری خود به سایرین نبوده و موظف به استفاده قانونی از آن هستند.

تکثیر منابع دارای حق طبع و نشر^[1]: کتابخانه ی دیجیتال دانشگاه علوم پزشکی ارومیه و کاربران آن، حق بازنشر منابع دارای حق کپی رایت را بدون اجازه مالک(مالکان) اطلاعات ندارند.

توزیع و امانت منابع الکترونیک^[2]: دانشگاه علوم پزشکی ارومیه، برای اهداف غیرتجاری حق توزیع و امانت منابع دیجیتال را داشته و برای این کار قوانین بین‌المللی را رعایت می‌کند.

استفاده از کتاب الکترونیک: امکان دانلود و پرینت قسمتی از کتاب الکترونیک، به منظور اهداف آموزشی و پژوهشی مجاز است. اما دانلود یا پرینت کل کتاب و هر گونه استفاده تجاری از کتاب‌های الکترونیک ممنوع است.

همچنین جهت پایبندی به قوانین ذکر شده، کتابخانه ی دیجیتال دانشگاه می‌تواند اقدام به قطع دسترسی یا محدود کردن آن برای کاربرانی که مفاد این آیین نامه را رعایت نکنند، نماید.

علاوه بر این، به منظور حمایت از جریان دسترسی باز^[3] به اطلاعات، کتابخانه‌ی دانشگاه علوم پزشکی ارومیه، از دسترسی باز و مدل‌های جدید انتشار و توزیع که به حقوق صاحب اثر احترام گذاشته و در عین حال اجازه دسترسی گسترده‌تر به منابع را می‌دهند، حمایت می‌کند.

[1] . Reproduction of copyrighted material

[2] . the Rental and Lending Right & The Right to Distribute

[3] . Open Access